

ญี่ปุ่น (Japan)

เมืองหลวง โตเกียว

ที่ตั้ง ทางตะวันออกของทวีปเอเชียและตอนเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิกระหว่างเส้นละติจูดที่ 20-45 องศาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ 123-154 องศาตะวันออก พื้นที่ 377,972 ตร.กม. (0.3% ของพื้นที่โลก) ประกอบด้วย เกาะใหญ่ที่สำคัญ คือ ฮอกไกโด (83,424 ตร.กม.) ฮอนชู (231,231 ตร.กม.) ชิโกกุ (18,804 ตร.กม.) คิวชู (42,232 ตร.กม.) และโอกินาวา (2,281 ตร.กม.) ส่วนพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาว 33,889 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	มีทะเลโอคอตสค์กั้นระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซีย
ด้านตะวันตก	มีทะเลญี่ปุ่นกั้นระหว่างญี่ปุ่นกับคาบสมุทรเกาหลีและจีน
ด้านตะวันออก	จรดมหาสมุทรแปซิฟิก
ทิศใต้	จรดทะเลฟิลิปปินส์

ภูมิประเทศ ตั้งอยู่ในเขตรอยเลื่อนของเปลือกโลก 3 แผ่น ทำให้เกิดแผ่นดินไหวบ่อย และเป็น 1 ใน 10 ของประเทศที่มีภูเขาไฟมากที่สุด (ฟูจิสูง 3,776 ม.) พื้นที่ป่า 250,000 ตร.กม. (67%) พื้นที่การเกษตร 50,000 ตร.กม. (12%) และพื้นที่ปลูกสร้าง 20,000 ตร.กม. (5%) มีแม่น้ำรวม 10 สาย แม่น้ำชินาโนะยาวที่สุด 367 กม.

ภูมิอากาศ ภาคเหนือ (เขตฮอกไกโดและชายฝั่งทะเลญี่ปุ่น) อากาศหนาวเย็นตลอดปี ฤดูหนาว หิมะตกมาก ที่ราบสูงตอนกลาง อุณหภูมิระหว่างฤดูร้อนกับฤดูหนาวต่างกันมาก ภาคตะวันออก (บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก) อากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว หิมะตกไม่มาก ฤดูร้อนอากาศร้อนชื้น หมู่เกาะทางตะวันตกเฉียงใต้ อากาศกึ่งเขตร้อน ฝนตกหนัก มีพายุไต้ฝุ่นพัดเข้าใกล้ญี่ปุ่นปีละประมาณ 11 ลูก มี 4 ฤดู ฤดูใบไม้ผลิ (มี.ค.-พ.ค.) อากาศอบอุ่น ฤดูร้อน (มิ.ย.-ส.ค.) ฝนตกและร้อนจัดในช่วงต้นฤดู ฤดูใบไม้ร่วง (ก.ย.-พ.ย.) อากาศอุ่น และ ฤดูหนาว (ธ.ค.-ก.พ.) มีหิมะตก

ประชากร 124.83 ล้านคน (ต.ค.2565) จำนวนประชากรญี่ปุ่นเมื่อปี 2565 มีมากเป็นอันดับ 11 ของโลก คิดเป็น 1.6% ของประชากรโลก แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากปัญหาสังคมผู้สูงอายุและอัตราการเกิดต่ำ ส่งผลให้ญี่ปุ่นเผชิญกับสภาวะขาดแคลนแรงงานเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานภาคการบริการและภาคเกษตร รัฐบาลญี่ปุ่นจึงมีนโยบายเปิดรับแรงงานต่างประเทศมากขึ้น โดยปรับปรุงกฎหมายขยายระยะเวลาการพำนักรออยู่ญี่ปุ่นแก่แรงงานต่างชาติเมื่อปี 2561 เพื่อดึงดูดแรงงานต่างชาติ คาดว่าจะมีแรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 345,000 คน ในปี 2568 นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังดำเนินนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยผู้หญิง (Womenomics) โดยสนับสนุนให้ผู้หญิงเข้าสู่ตลาดแรงงานและเพิ่มโอกาสการเติบโตทางการทำงานมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานและเตรียมความพร้อมรับมือสังคมผู้สูงอายุ

ศาสนา ญี่ปุ่นไม่มีศาสนาประจำชาติ และไม่มีการสำรวจผู้นับถือศาสนาอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ คนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนาใดเลย ส่วนผู้ที่นับถือศาสนามีประมาณ 39 % แบ่งเป็นศาสนาพุทธและชินโต 37% ศาสนาคริสต์ 1% และอื่น ๆ 1%

ภาษา ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาราชการ

การศึกษา ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีอัตราการรู้หนังสือ 99.9% ระบบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และการศึกษาระดับสูง 3 ปี รวมทั้งระบบ 12 ปี แบ่งออกเป็น ระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี

การก่อตั้งประเทศ การปกครองของญี่ปุ่นแบ่งเป็นยุคโบราณและยุคปัจจุบัน ยุคปัจจุบันเริ่มในสมัยจักรพรรดิเมจิ มีการปฏิรูปการเมือง การปกครอง สังคมและวัฒนธรรม มีการติดต่อกับชาติตะวันตก นโยบายชาตินิยม ทำให้ญี่ปุ่นรุกรานประเทศเพื่อนบ้านและเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่เมื่อญี่ปุ่นประกาศแพ้สงครามเมื่อ 14 ส.ค.2488 ทำให้ญี่ปุ่นตกอยู่ภายใต้การดูแลของกองกำลังพันธมิตร นำโดยสหรัฐฯ ซึ่งได้ร่างรัฐธรรมนูญให้ญี่ปุ่น โดยจำกัดบทบาทของกองทัพญี่ปุ่นไม่ให้ก่อสงครามขึ้นอีกในอนาคต ญี่ปุ่นได้รับอำนาจอธิปไตยกลับคืนมาหลังการลงนามสนธิสัญญาซานฟรานซิสโกเมื่อปี 2494

วันชาติ 11 ก.พ. (เป็นวันก่อตั้งประเทศญี่ปุ่น)

การเมือง ปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐสภาเป็นสถาบันสูงสุด และ นรม.เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร สมเด็จพระจักรพรรดิมีฐานะเป็นประมุขรัฐ

สถาบันกษัตริย์ กษัตริย์ญี่ปุ่นดำรงตำแหน่งสมเด็จพระจักรพรรดิ ที่ปัจจุบันมีเพียงพระองค์เดียวในโลก และมาจากพระราชวงศ์ที่ดำรงตำแหน่งสืบทอดต่อเนื่องนานที่สุดในโลกกว่า 2,600 ปี หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทและพระราชอำนาจของสมเด็จพระจักรพรรดิถูกจำกัดโดยรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้ตั้งแต่ 3 พ.ค.2490 ให้เป็นเพียงสัญลักษณ์ของประเทศและความเป็นหนึ่งเดียวกันของประชาชน รัฐธรรมนูญมาตรา 6 ระบุให้ทรงสามารถแต่งตั้ง นรม.ตามที่รัฐสภาเสนอ และแต่งตั้งประธานผู้พิพากษาศาลฎีกาตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และมาตรา 7 สมเด็จพระจักรพรรดิมีพระราชกรณียกิจดังกล่าวนี้นี้ได้ โดยอาศัยคำแนะนำและอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ได้แก่ 1) ประกาศแก้ไขปรับปรุงรัฐธรรมนูญ กฎหมาย คำสั่งคณะรัฐมนตรี และสนธิสัญญาต่าง ๆ 2) เรียกประชุมรัฐสภา 3) ยุบสภาผู้แทนราษฎร 4) ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 5) ลงพระปรมาภิไธยในคำสั่งแต่งตั้ง หรือถอดถอนรัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งแต่งตั้งเอกอัครราชทูต 6) ลงพระปรมาภิไธยในการนิโทษกรรม อภัยโทษ เลื่อนการประหาร และการคืนสิทธิต่าง ๆ 7) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 8) ลงพระปรมาภิไธยที่เกี่ยวกับการให้สัตยาบัน และเอกสารการทูตอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด 9) รับคณะทูตและพระราชอาคันตุกะ และ 10) ประกอบพระราชพิธี

ปัจจุบันสมเด็จพระจักรพรรดิของญี่ปุ่น คือ สมเด็จพระจักรพรรดินารูฮิโตะหรือสมเด็จพระจักรพรรดิองค์ที่ 126 (เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อ 1 พ.ค.2562 และเป็นการเริ่มนับรัชสมัยรวะปที่ 1) พระองค์ประสูติเมื่อ 23 ก.พ.2503 ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารเมื่อ 23 ก.พ.2534 ทรงสำเร็จการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเกชูอิน และทรงศึกษาต่อที่วิทยาลัยมอร์ตันแห่งมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ซึ่งเป็นรัชทายาทในราชวงศ์ญี่ปุ่นพระองค์แรกที่สำเร็จการศึกษาจาก

ต่างประเทศ ทรงอภิเษกสมรสกับนางสาวมาซาโกะ โอวาคะ สามัญชนและเป็นนักการทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ 9 มิ.ย.2502 มีพระราชธิดาเพียงพระองค์เดียว คือ เจ้าหญิงไอโกะ

ปี 2563 ญี่ปุ่นจัดพระราชพิธีสถาปนาเจ้าชายฟูมิจิโตะแห่งอากิชิโนะเป็นมกุฎราชกุมารอากิชิโนะ เมื่อ 8 พ.ย.2563 อย่างไรก็ดี ราชวงศ์ญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับวิกฤติเรื่องการสืบราชสมบัติ เนื่องจากกฎมณเฑียรบาลของญี่ปุ่นปี 2490 ระบุให้ผู้สืบราชสมบัติจะต้องเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่เท่านั้น แต่ปัจจุบันราชวงศ์ญี่ปุ่นเหลือพระราชวงศ์ฝ่ายหน้า (บุรุษ) เพียง 3 พระองค์ คือ มกุฎราชกุมารอากิชิโนะ (พระอนุชาในสมเด็จพระจักรพรรดินารูฮิโตะ) เจ้าชายฮิซาฮิโตะแห่งอากิชิโนะ (พระโอรสในมกุฎราชกุมารอากิชิโนะและว่าที่องค์รัชทายาทอันดับที่ 2) และเจ้าชายมาซาฮิโตะ (พระอนุชาในสมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ) จึงเกิดข้อถกเถียงเรื่องการแก้ไขกฎมณเฑียรบาลให้ผู้สืบราชสมบัติเป็นพระราชโอรสหรือพระราชธิดาพระองค์ใหญ่ก็ได้ รวมถึงเห็นควรให้เจ้าหญิงทุกพระองค์มีต้องลาออกจากฐานันดรศักดิ์หากเสกสมรสกับสามัญชน และสถาปนาคืนพระยศให้กับพระราชวงศ์ฝ่ายในที่ยังทรงมีพระชนมอยู่กลับมาดำรงพระยศเดิมได้

ฝ่ายบริหาร : นรม.เป็นประธาน มาจากการคัดเลือกของรัฐสภาตามมติของรัฐสภา ซึ่งในทางปฏิบัติจะเป็นหัวหน้าพรรคเสียงข้างมาก กรณีรัฐบาลมาจากพรรคการเมืองเสียงข้างมากในรัฐสภา นรม.จะเป็นผู้คัดเลือกคณะรัฐมนตรีก่อนเสนอชื่อให้รัฐสภารับรอง หากพรรครัฐบาลไม่ได้ครองเสียงข้างมาก คณะรัฐมนตรีจะมาจากการคัดเลือกของรัฐสภา นรม.เสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีให้รัฐสภารับรองก่อนเสนอรายชื่อต่อสมเด็จพระจักรพรรดิ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีคณะรัฐมนตรีได้ไม่เกิน 19 คน และครึ่งหนึ่งต้องเป็นสมาชิกรัฐสภา โดย นรม. และ รมต.ต้องเป็นบุคคลพลเรือน

คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น ปัจจุบันมีทั้งหมด 20 ตำแหน่ง (รวม นรม.) โดยมีการปรับ ครม.ล่าสุดเมื่อ 10 ส.ค.2565 ทั้งนี้ มี รมต. 3 คน ลาออกจากตำแหน่งหลังการปรับ ครม. ได้แก่ 1) นายยามากิวะ ไดชิโร รมต.รับผิดชอบด้านการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ด้านนโยบายทุนนิยมใหม่ ด้านธุรกิจสตาร์ทอัพ ด้านการรับมือการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และวิกฤตสาธารณสุข และด้านการปฏิรูประบบประกันสังคมถ้วนหน้า และ รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านนโยบายเศรษฐกิจและการคลัง) ลาออกจากตำแหน่งเมื่อ 24 ต.ค.2565 จากกรณีมีส่วนเกี่ยวข้องกับ Family Federation for World Peace and Unification (FFWPU) หรือ Unification Church ที่เป็นองค์กรทางศาสนาที่ถูกวิจารณ์อย่างแพร่หลาย โดย นรม.แต่งตั้งนายโกโต ชิเกยุกิ อดีต รมว.กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ ให้ดำรงตำแหน่งแทน 2) นายฮานาชิ ยาซุฮิโระ รมว.กระทรวงยุติธรรม ลาออกจากตำแหน่งเมื่อ 11 พ.ย.2565 จากกรณีแสดงความเห็นไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่และการประหารชีวิตนักโทษ โดย นรม.แต่งตั้งนายไซโต เค็น อดีต รมว.กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ให้ดำรงตำแหน่งแทน และ 3) นายเทรอะะ มิโนรุ รมว.กระทรวงกิจการภายใน ลาออกจากตำแหน่งเมื่อ 20 พ.ย.2565 จากกรณีเกี่ยวข้องกับการระดมทุนที่ไม่โปร่งใสและการใช้เงินสนับสนุนผิดวัตถุประสงค์หลายกรณี โดย นรม.แต่งตั้งนายมัตสึโมโตะ ทาเคอากิ อดีต รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ให้ดำรงตำแหน่งแทน

ฝ่ายนิติบัญญัติ : รัฐสภา (Diet) เป็นระบบ 2 สภา

1) วุฒิสภา สมาชิกมีวาระ 6 ปี มีสมาชิกจำนวน 248 คน แต่มีการเลือกตั้งครั้งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทุก 3 ปี จำนวนรอบละ 124 ที่นั่ง ผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งล่าสุดเมื่อ 10 ก.ค.2565 พรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party-LDP) และพรรคร่วมรัฐบาลอย่างพรรคโคเม (Komeito Party-KP) ชนะการเลือกตั้ง ส่งผลให้พรรครัฐบาลครองเสียงข้างมากในวุฒิสภาด้วยจำนวนที่นั่ง 146 ต่อ 102 ที่นั่ง ในปัจจุบัน (18 พ.ย.2565) สมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วย สมาชิกที่สังกัดพรรคการเมือง 9 กลุ่มการเมือง และสมาชิกอิสระ ได้แก่ 1) Liberal Democratic Party (LDP) จำนวน 118 คน 2) Constitutional Democratic Party of Japan and Social Democratic Party จำนวน 40 คน 3) Komeito จำนวน 27 คน 4) Nippon Ishin (Japan Innovation Party) จำนวน 21 คน 5) Democratic Party For the People and the Shin-Ryokufukai จำนวน 13 คน 6) Japanese Communist Party จำนวน 11 คน 7) REIWA SHINSENGUMI จำนวน 5 คน 8) NHK Party จำนวน 2 คน 9) Okinawa Whirlwind จำนวน 2 คน และ 10) สมาชิกอิสระ จำนวน 9 คน

2) สภาผู้แทนราษฎร มีวาระ 4 ปี มีสมาชิกจำนวน 465 คน มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (Single Member Constituency) เขตละ 1 คน จำนวน 289 คน และระบบสัดส่วนจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง (Proportional Representation) จำนวน 176 คน การเลือกตั้งทั่วไปของญี่ปุ่นครั้งล่าสุดเมื่อ 31 ต.ค.2564 พรรค LDP ชนะการเลือกตั้ง ทำให้นายคิชิเดะ ฟูมิโอะ ได้ดำรงตำแหน่ง นรม.ญี่ปุ่น (ลำดับที่ 101) จนถึงปัจจุบัน โดยพรรครัฐบาลครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรด้วยจำนวนที่นั่ง 293 ต่อ 172 ที่นั่ง ในปัจจุบัน (1 พ.ย.2565) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 463 คน ประกอบด้วย สมาชิกที่สังกัดพรรคการเมือง 8 กลุ่มการเมือง และสมาชิกอิสระ ได้แก่ 1) Liberal Democratic Party (LDP) จำนวน 261 คน 2) The Constitutional Democratic Party of Japan and the Independent จำนวน 97 คน 3) Nippon Ishin (Japan Innovation Party) จำนวน 40 คน 4) Komeito จำนวน 32 คน 5) Democratic Party For the People จำนวน 10 คน 6) Japanese Communist Party จำนวน 10 คน 7) Yushi no Kai จำนวน 5 คน 8) REIWA SHINSENGUMI จำนวน 3 คน และ 9) สมาชิกอิสระ จำนวน 5 คน

ฝ่ายตุลาการ : ระบบศาล ประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา และศาลครอบครัว สมเด็จพระจักรพรรดิทรงแต่งตั้งประธานผู้พิพากษาศาลฎีกาตามการเสนอของคณะรัฐมนตรี

พรรคการเมือง : ระบบหลายพรรค ปัจจุบันพรรครัฐบาล ได้แก่ 1) พรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party-LDP) ก่อตั้งเมื่อปี 2498 เป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่ที่สุดและมีแนวคิดอนุรักษนิยม หัวหน้าพรรคคือ นายคิชิเดะ ฟูมิโอะ 2) พรรคโคเม (Komeito Party-KP หรืออดีต New Komeito Party) ก่อตั้งโดยสมาชิกขององค์กรพุทธศาสนาขนาดใหญ่ คือ สมาคมสร้างคุณค่า (Soka Gakkai) เมื่อปี 2541 ปัจจุบันเป็นพันธมิตรสำคัญในการจัดตั้งรัฐบาลร่วมกับพรรค LDP

พรรคฝ่ายค้าน ได้แก่ 1) พรรคประชาธิปไตยรัฐธรรมนูญแห่งญี่ปุ่น (Constitutional Democratic Party of Japan-CDPJ) เป็นแกนนำพรรคฝ่ายค้าน ก่อตั้งเมื่อ 2 ต.ค.2560 ก่อนการเลือกตั้งเมื่อ 22 ต.ค.2560 โดยแยกออกมาจากพรรคประชาธิปไตยญี่ปุ่น (Democratic Party Japan-DPJ หรือ มินชินโต) แกนนำคือนายเอดาโนะ ยูกิโอะ มีแนวทางคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 9 สนับสนุนให้ยุติ

การใช้พลังงานนิวเคลียร์ชั่วคราว และระงับการขึ้นภาษีการบริโภค ตรงข้ามกับนโยบายของพรรค LDP

2) พรรคแห่งความหวัง (Party of Hope หรือ Kibo no To) ก่อตั้งโดยนางยูริโกะ โคอิเกะอดีต รมว. กระทรวงกลาโหมของรัฐบาลพรรค LDP และอดีตผู้ว่าการกรุงโตเกียว เป็นพรรคการเมืองที่มีภาพลักษณ์ของ คนรุ่นใหม่ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่อต้านการใช้พลังงานนิวเคลียร์ คัดค้านการขึ้นภาษีการบริโภค แต่มีแนวนโยบาย ด้านความมั่นคงเหมือนพรรค LDP คือสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 9 และสนับสนุนการไปศาลศาลเจ้า ยาสึคุนิ

3) พรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น (Japan Communist Party-JCP) ก่อตั้งเมื่อ ก.ค.2465 คัดค้านนโยบาย ของพรรค LDP ในทุกประเด็น และต้องการมีนโยบายต่างประเทศที่ยืดหยุ่นต่อประเทศเพื่อนบ้านในประเด็น ทางประวัติศาสตร์ ปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 320,000 คน

4) พรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น (Japan Innovation Party-JIP) หรือ Nippon Ishin no Kai หรือ NIK ก่อตั้งเมื่อ ต.ค.2558 โดยกลุ่มการเมือง Initiative from Osaka

5) พรรคสังคมประชาธิปไตย (Social Democratic Party-SDPJ) เดิมชื่อพรรคสังคมนิยมญี่ปุ่น (Japan Socialist Party-JSP) ก่อตั้งเมื่อปี 2488 มีแนวคิดต่อต้านลัทธิทหารนิยม และเคยเป็นพรรคร่วมรัฐบาลสมัย นรม.ยูกิโอะ ฮาโตยามะ (ปี 2552-2553) แต่ต่อมาถอนตัว เนื่องจากไม่พอใจข้อตกลงการตั้งฐานทัพสหรัฐฯ

6) พรรคประชาธิปไตยเพื่อประชาชน (Democratic Party for the People-DPP) ก่อตั้งเมื่อ 7 พ.ค.2561 จาก การรวมตัวของนักการเมืองพรรค DPJ และพรรคแห่งความหวัง

7) พรรคประชาธิปไตยญี่ปุ่น (Democratic Party of Japan-DPJ) เป็นพรรคการเมืองสายกลาง มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากพรรค LDP ก่อตั้งเมื่อ 27 เม.ย.2541 จากการยุบรวมพรรคการเมืองขนาดเล็ก 4 พรรค ต่อมาเมื่อ 27 มี.ค.2559 พรรค DPJ ได้ยุบ รวมกับพรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น

8) พรรคเสรีนิยม (Liberal Party-LP) ก่อตั้งในชื่อ People's Life Part เมื่อ ธ.ค. 2555 และ

9) พรรคกลุ่มอิสระ (The Group of Independents/ Mushozoku no Kai) จัดตั้งเมื่อ 7 พ.ค. 2561 จากการรวมกันของนักการเมืองพรรค DPJ และพรรคแห่งความหวัง

การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัด (Prefecture) และระดับ เทศบาลในแต่ละจังหวัด (Municipal) โดยแบ่งออกเป็น 47 จังหวัด 1,718 เทศบาล รวม 23 เมืองและโตเกียว โดยมีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (Local Elections) ได้แก่ ผู้บริหารราชการส่วนจังหวัด อำเภอ ตำบล และ การเลือกตั้งสมาชิกสภาบริหารส่วนท้องถิ่น สมาชิกทุกองค์กรมีวาระ 4 ปี ยกเว้นประชาชนจะลงคะแนน ให้ยุบสภาเสียก่อน โดยปกติจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาบริหารส่วนท้องถิ่นใหม่ทุก 4 ปี ในช่วง เม.ย.-พ.ค. เรียกว่าการเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

เศรษฐกิจ ญี่ปุ่นมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ปัจจุบันขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 (รองจากสหรัฐฯ และจีน) และมีศักยภาพการแข่งขันสูงอันดับ 6 ของโลก (จาก Global Competitiveness Index 2021) รองจากสิงคโปร์ สหรัฐฯ ฮองกง เนเธอร์แลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์ โดยมีปัจจัยบวกด้านอัตราภาษี ภาระเบียดเบียนงานเข้มงวด และนวัตกรรม ญี่ปุ่นมีปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่ดีเยี่ยมอันดับ 5 ของโลก แรงงาน คุณภาพ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

นโยบายทางเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีคิซิดะมุ่งให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูเศรษฐกิจญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เป็นอันดับแรก หลังเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการเมื่อ 5 ต.ค.2564 และในปี 2565 รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับมาตรการบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากปัญหาเงินเฟ้อและเงินเยนอ่อนค่า ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน โดย ครม.ญี่ปุ่น มีมติเมื่อ 28 ต.ค.2565 อนุมัติงบประมาณ 39 ล้านล้านเยน เพื่อจัดทำมาตรการลดค่าครองชีพให้ประชาชน อาทิ ลดราคาน้ำมันเชื้อเพลิง 30 เยนต่อลิตร เมื่อ พ.ย.2565 มอบเงินช่วยเหลือค่าไฟฟ้า แก๊สหุงต้ม และน้ำมันเชื้อเพลิง คริวเรือนละ 45,000 เยน มอบความช่วยเหลือด้านการเลี้ยงดูเด็กเล็กให้ครอบครัวที่มีบุตรอายุ 0-2 ปี มูลค่า 100,000 เยน และจัดทำโครงการสนับสนุนการฟื้นฟูการท่องเที่ยวยุคหลังวิกฤตโรค COVID-19 มูลค่า 44,000 เยน นอกจากนี้ ญี่ปุ่นเริ่มแทรกแซงค่าเงินเป็นครั้งแรกในรอบ 24 ปี เพื่อชะลอการอ่อนค่าของเงินเยนผ่านการทำ Foreign Exchange Intervention Operation รวมทั้งสิ้น 2,838,200 ล้านเยน (ประมาณ 725,931 ล้านบาท) ระหว่าง 30 ส.ค.-28 ก.ย.2565

ขณะที่ระยะยาวจะมุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจญี่ปุ่นให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงหลังวิกฤตโรค COVID-19 โดยผลักดันนโยบายทุนนิยมใหม่ (New Capitalism) ที่เน้นเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการกระจายรายได้ เฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มชนชั้นกลาง เช่น ปฏิรูประบบภาษีและสวัสดิการด้านการศึกษาและผู้สูงอายุ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในชนบทญี่ปุ่น รวมถึงเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจทั้งความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทานและรักษาความปลอดภัยข้อมูลทางเศรษฐกิจที่สำคัญของญี่ปุ่น พร้อมมุ่งผลักดันให้ญี่ปุ่นมีบทบาทนำด้านพลังงานสะอาดของภูมิภาคเอเชียตามยุทธศาสตร์ Green Growth Economy ที่เป้าหมายให้ญี่ปุ่นปราศจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (carbon neutrality) ในปี 2593

นอกจากนี้ จะมุ่งสานต่อนโยบายทางเศรษฐกิจของนายสึเกะ โยชิฮิเดะ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปอุตสาหกรรมยุคที่ 4 และการดำเนินนโยบายสังคม 5.0 ควบคู่กับการปฏิรูปการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการกระจายตัวของรายได้ที่เป็นธรรม รวมถึงการเปิดรับแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานในญี่ปุ่นมากขึ้น พร้อมทั้งดำเนินงบประมาณแบบได้ดุลการคลังเบื้องต้นของภาคสาธารณะสำเร็จภายในปีงบประมาณ 2568 โดยเน้นการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคม

ธนาคารกลางญี่ปุ่น (Bank of Japan-BOJ) ประเมินเมื่อ ต.ค.2565 ว่า อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปีงบประมาณ 2565 (1 เม.ย. 2565-31 มี.ค. 2566) เพิ่มขึ้น 1.8-2.1% และคาดการณ์ว่าในปีงบประมาณ 2566 (1 เม.ย. 2566-31 มี.ค. 2567) จะเพิ่มขึ้น 1.5-2.0% และในปีงบประมาณ 2567 (1 เม.ย. 2567-31 มี.ค. 2568) จะเพิ่มขึ้น 1.3-1.6% ขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index-CPI) ในปีงบประมาณ 2565 จะมีอัตรา 3% และในปีงบประมาณ 2566 และปีงบประมาณ 2567 จะมีอัตรา 1.5%

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : เยน (JPY)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 148.73 เยน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 3.85 : 1 บาท (พ.ย.2565)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2565)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 4,937,421.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 1.6%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 39,285.20 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราเงินเฟ้อ : 3.0%

หนี้สาธารณะ : 1,255 ล้านล้านเยน

อันดับความน่าเชื่อถือพันธบัตรรัฐบาล : Standard & Poor's : A+, Moody's : A1 และ Fitch : A

อัตราการว่างงาน : 2.6%

ปีงบประมาณ : 1 เม.ย.-31 มี.ค.

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2565 (1 เม.ย.2565-31 มี.ค.2566) : 107.6 ล้านล้านเยน สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ โดยแบ่งเป็นงบประมาณด้านความมั่นคงทางสังคม 33.7% (เพิ่มขึ้น 1.2%) ภาระหนี้รัฐบาล 22.6% (เพิ่มขึ้น 2.4%) รัฐบาลท้องถิ่น 14.8% (ลดลง 0.4%) สาธารณูปโภค 5.6% (เพิ่มขึ้น 0.04%) การศึกษาและวิทยาศาสตร์ 5.0% (ลดลง 0.04%) การป้องกันประเทศ 5.0% (เพิ่มขึ้น 1.0%) และ อื่น ๆ 13.3% นอกจากนี้ ครม.ญี่ปุ่นอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม 29.09 ล้านล้านเยน เมื่อ ต.ค.2565 เพื่อช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจในช่วงที่ญี่ปุ่นเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจจากราคาอาหารและพลังงานเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาเงินเยนอ่อนค่า

ทุนสำรองระหว่างประเทศ : 1,194,568 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2565)

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ : การส่งออก 71,559,512 ล้านเยน การนำเข้า 85,872,807 ล้านเยน (ม.ค.-ก.ย.2565)

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุลการค้า 14,313,295 ล้านเยน (ม.ค.-ก.ย.2565)

ญี่ปุ่นได้เปรียบดุลการค้า : เกาหลีใต้ เคนยา ตุรกี ไต้หวัน ไทย ปากีสถาน เม็กซิโก สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร สิงคโปร์ อิรัก อินเดีย อิสราเอล อียิปต์ ฮองกง

ญี่ปุ่นขาดดุลการค้า : แคนาดา จีน ซิลิ นิวซีแลนด์ บราซิล ฝรั่งเศส 핀แลนด์ มาเลเซีย เยอรมนี รัสเซีย เวียดนาม สวีเดน ออสเตรเลีย อิตาลี แอฟริกาใต้

คู่ค้าสำคัญ : จีน (20.4%) สหรัฐฯ (13.7%) ออสเตรเลีย (6.3%) ไต้หวัน (5.5%) เกาหลีใต้ (5.4%) และไทย (4.2%)

สินค้าส่งออกสำคัญ : รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนยานยนต์ เหล็กและเหล็กกล้า มอเตอร์

สินค้านำเข้าสำคัญ : น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม เวชภัณฑ์ อุปกรณ์สื่อสาร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ : จีน สหรัฐฯ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ฮองกง ไทย

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ : จีน สหรัฐฯ ออสเตรเลีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ทรัพยากรธรรมชาติ : ก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียม ถ่านหิน ทองแดง ตะกั่ว สังกะสี เหล็กกล้า อัญมณี

การทหารและความมั่นคง ญี่ปุ่นจัดตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติญี่ปุ่น (National Security Council)

เมื่อปี 2556 เพื่อเป็นที่ปรึกษาด้านความมั่นคงในทุกมิติขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี รวมถึงมีส่วนร่วมพิจารณา งบประมาณและจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ทางทหารร่วมกับกระทรวงการคลังและกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น

นอกจากนี้ ยังจัดทำยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับแรกของญี่ปุ่นเมื่อปี 2556 ซึ่งยุทธศาสตร์หลักที่กำหนดกรอบนโยบายความมั่นคงและต่างประเทศของญี่ปุ่น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการป้องกันภัยทางไซเบอร์เพื่อรับมือกับการขยายแสนยานุภาพด้านสงครามไซเบอร์ของกองทัพต่างประเทศ โดยกระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นจัดตั้งหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางไซเบอร์ (Cyber Defense Command) ในกองกำลังป้องกันตนเอง (Self-Defense Forces-SDF) เมื่อ มี.ค.2565 ซึ่งเป็นการรวบรวมหน่วยงานด้านการป้องกันภัยทางไซเบอร์ต่าง ๆ ของกองกำลังป้องกันตนเองให้เป็นหน่วยงานกลางที่มีเอกภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีกำลังพล 540 นาย และมีแผนเพิ่มกำลังพลเป็น 890 นาย ภายในปีงบประมาณ 2565 และเพิ่มเป็น 4,000-5,000 นาย ภายในปีงบประมาณ 2570

ขีดความสามารถทางทหาร ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ใช้งบประมาณทางทหารสูงเป็นอันดับ 7 ของโลกรองจากสหรัฐฯ จีน รัสเซีย สหราชอาณาจักร เยอรมนี และอินเดีย (จาก Global Fire Power ของสหรัฐฯ) แม้ถูกจำกัดบทบาททางการทหารภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งสันติภาพและสันติ (Idealistic and Pacific Nature) ปี 2490 โดยสหรัฐฯ ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเฉพาะมาตรา 9 ที่ระบุว่า ญี่ปุ่นจะไม่ทำสงครามและจะไม่มีกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ญี่ปุ่นพยายามเพิ่มบทบาททางทหาร ได้แก่ เปลี่ยนชื่อทบวงป้องกันประเทศเป็นกระทรวงกลาโหมเมื่อ 9 ม.ค.2550 แต่ยังคงใช้คำเรียกกองทัพต่าง ๆ ด้วยคำว่า “กองกำลังป้องกันตนเอง” (Self-Defense Forces) แบ่งเป็น กองกำลังป้องกันตนเองทางบก (Ground Self-Defense Force-GSDF) กองกำลังป้องกันตนเองทางเรือ (Maritime Self-Defense Force-MSDF) และกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ (Air Self-Defense Force-ASDF) นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังประจำคณะประสานภารกิจส่วนเสนาธิการร่วม และหน่วยข่าวกรองทางทหาร

รัฐบาลญี่ปุ่นเร่งจัดทำความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการกระชับความร่วมมือทางการทหารกับมิตรประเทศ ได้แก่ 1) ความตกลงว่าด้วยการจัดหาและการบริการต่างฝ่าย (Acquisition and Cross-Servicing Agreement) เพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างศักยภาพทางทหารร่วมกันผ่านการฝึกซ้อม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางทหารและยุทธโศปกรณ์ระหว่างกัน โดยญี่ปุ่นลงนามความตกลงดังกล่าวกับสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส อินเดีย และออสเตรเลีย 2) ความตกลงด้านการถ่ายทอดยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยี (Transfer of Defence Equipment and Technology) เพื่อเอื้อต่อการส่งออกยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศของญี่ปุ่นไปยังต่างประเทศ หลังยกเลิกการห้ามส่งออกอาวุธและเทคโนโลยีทางการทหารเมื่อปี 2557 โดยลงนามความตกลงกับเวียดนาม และอินโดนีเซีย และ 3) ความตกลงเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการฝึกทหารร่วมกัน (Agreement Facilitating Joint Military Exercises) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกำลังพลและบุคลากรของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น และกองทัพออสเตรเลียระหว่างการฝึกทางทหารร่วมกัน เฉพาะอย่างยิ่งการผ่อนปรนมาตรการตรวจคนเข้าเมือง

สหรัฐฯ ยังคงเป็นประเทศคู่ค้าอาวุธสำคัญของญี่ปุ่น ขณะเดียวกันญี่ปุ่นเป็นพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในการพัฒนาอาวุธ ทั้งสองประเทศมีความร่วมมือในการผลิตอาวุธประเภทต่าง ๆ ร่วมกัน และญี่ปุ่นได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงจากสหรัฐฯ ส่งผลให้อุตสาหกรรมอาวุธของญี่ปุ่นมีความก้าวหน้าและน่าเชื่อถือ

งบประมาณทางทหาร กระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี 2565 ทั้งสิ้น 5.37 ล้านล้านเยน เป็นการจัดสรรงบประมาณที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 11 และสูงที่สุดในประวัติศาสตร์ โดยเพิ่มขึ้น 1% จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 (1 เม.ย.2564-1 มี.ค.2565) ที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น 5.31 ล้านล้านเยน และยังมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีกในปีงบประมาณ 2566 (1 เม.ย.2566-1 มี.ค.2567) โดยกระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ทั้งสิ้น 5.59 ล้านล้านเยน ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินโครงการปรับปรุงขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศระยะกลาง (ปีงบประมาณ 2562-2566) ที่มุ่งยกระดับศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเอง โดยมีแผนเพิ่มงบประมาณสำหรับหน่วยลาดตระเวนชายฝั่ง จัดซื้อระบบต่อต้านขีปนาวุธ Standard Missile-3 Block IIA (SM-3) ระบบป้องกันขีปนาวุธภาคพื้นดินเอจิส เครื่องบินขับไล่ F-35 แบบ Stealth และการพัฒนาระบบเรดาร์ตรวจจับ Stealth (Anti-Stealth Radar System)

กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น ตั้งขึ้นเมื่อ 1 ก.ค.2497 นรม.ญี่ปุ่นเป็นผู้บัญชาการสูงสุด (Chief of Commander) ผลสำรวจของ Global Fire Power ของสหรัฐฯ เมื่อปี 2565 ประเมินว่า ญี่ปุ่นมีแสนยานุภาพทางทหารเป็นอันดับ 5 จาก 142 ประเทศ รองจากสหรัฐฯ รัสเซีย จีน และอินเดีย ตามลำดับ กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นมีกำลังพลประจำการจำนวน 247,150 นาย และกำลังสำรองพร้อมรบจำนวน 55,900 นาย โดยเป็นกำลังพลของ GSDF จำนวน 150,700 นาย MSDF จำนวน 45,300 นาย และ ASDF 46,950 นาย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง 4,200 นาย นอกจากนี้ ยังมีกำลังคนที่สามารถเข้าร่วมกองกำลัง จำนวน 53,615,536 นาย กองกำลังป้องกันฯ มียุทธโศปกรณ์ที่สำคัญ ประกอบด้วย ยุทธโศปกรณ์ทางบก ได้แก่ รถถัง 1,004 คัน รถลำเลียงพลหุ้มเกราะ 5,500 คัน กองกำลังปืนใหญ่สำหรับการป้องกันระยะไกล ประกอบด้วย ปืนใหญ่ 214 กระบอก ปืนใหญ่อัตตาจร 480 คัน และเครื่องยิงจรวด 99 เครื่อง ยุทธโศปกรณ์ทางอากาศ มีเครื่องบินประจำการทั้งหมด 1,449 ลำ เช่น เครื่องบินขับไล่ 217 ลำ เครื่องบินทิ้งระเบิด 23 ลำ เครื่องบินขนส่ง 59 ลำ เครื่องบินฝึก 425 ลำ เครื่องบินภารกิจพิเศษ 164 ลำ เครื่องบินเติมน้ำมันเชื้อเพลิง 7 ลำ เฮลิคอปเตอร์ 554 ลำ และเฮลิคอปเตอร์โจมตี 119 ลำ และ ยุทธโศปกรณ์ทางทะเล มีเรือประจำการทั้งหมด 155 ลำ ประกอบด้วย เรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์ 4 ลำ เรือพิฆาต 36 ลำ เรือฟริเกต 4 ลำ เรือคอร์เวต 6 ลำ เรือดำน้ำ 21 ลำ เรือตรวจการณ์ 6 ลำ และเรือสงครามทุ่นระเบิด 22 ลำ

ภัยคุกคามต่อความมั่นคงญี่ปุ่น

1) การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลกระทบอย่างมากต่อความปลอดภัยและการดำเนินชีวิตของประชาชน รวมถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่น เฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากมาตรการควบคุมการเข้าเมืองและการประกาศภาวะฉุกเฉิน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ เฉพาะอย่างยิ่งจีนและยุโรป ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวญี่ปุ่นไม่สามารถเดินทางเข้าประเทศ ซึ่งการแพร่ระบาดยังส่งผลเชิงลบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาลญี่ปุ่น โดยประชาชนวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลเกี่ยวกับศักยภาพและความล่าช้าในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรค COVID-19 ที่ล่าช้าเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ

ปัจจุบันญี่ปุ่นยกเลิกมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และเปิดการท่องเที่ยวตามปกติเต็มรูปแบบตั้งแต่ 11 ต.ค.2565 หลังจากจำกัดการเดินทางเข้าประเทศตั้งแต่ต้นปี 2563 และผ่อนคลายมาตรการเป็นระยะ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในญี่ปุ่นมีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์โรค COVID-19 อาจกลับมารุนแรงอีกครั้ง โดยประเมินเมื่อ ต.ค.2565 ว่า อัตราการติดเชื้ออาจเพิ่มขึ้นในห้วงวันหยุดยาวช่วงปลายปี 2565-ต้นปี 2566 ซึ่งเป็นห้วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในห้วงฤดูหนาว (ธ.ค.-ก.พ.) ทั้งนี้ ญี่ปุ่นมียอดผู้ติดเชื้อสะสมจำนวน 23,771,785 ราย เสียชีวิตจำนวน 48,281 ราย และมีความสามารถตรวจหาเชื้อโควิด 19 ด้วยวิธี PCR ได้สูงสุด 424,886 ตัวอย่างต่อวัน (ข้อมูลเมื่อ 20 พ.ย.2565)

2) สถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน ญี่ปุ่นได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการปฏิบัติการพิเศษทางทหารของรัสเซียในยูเครน ซึ่งเป็นปัจจัยซ้ำเติมปัญหาเศรษฐกิจญี่ปุ่นต่อเนื่องจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และปัญหาเงินเยนอ่อนค่า เฉพาะอย่างยิ่งราคาพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากญี่ปุ่นบริโภคน้ำมันมากเป็นอันดับ 5 ของโลก และนำเข้าน้ำมันดิบมากเป็นอันดับ 4 ของโลก โดยดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index-CPI) ของญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจาก 99.9 เมื่อ ต.ค.2564 เป็น 103.7 เมื่อ ส.ค.2565 ทำให้ญี่ปุ่นมีอัตราเงินเฟ้อสูงเกินกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อที่ธนาคารกลางญี่ปุ่นกำหนดไว้ไม่เกิน 2% เมื่อพิจารณาแยกเป็นหมวดพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เงินเฟ้อของญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ ราคาพลังงาน ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกประเทศ ทั้งนี้ ญี่ปุ่นร่วมกับประชาคมระหว่างประเทศประณามและคว่ำบาตรรัสเซีย เพื่อตอบโต้รัสเซียตามทิศทางเดียวกับสหรัฐฯ จากการที่รัสเซียปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน โดยลดการนำเข้าและระงับการนำเข้าน้ำมันดิบจากรัสเซียเมื่อ พ.ค.2565 และ มิ.ย.2565 ตามลำดับ แต่เริ่มกลับมานำเข้าอีกครั้งเมื่อ ก.ค.2565 จำนวน 117 ล้านลิตร เนื่องจากญี่ปุ่นยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบจากรัสเซียเป็นหนึ่งในแหล่งนำเข้าหลัก

3) ภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ ญี่ปุ่นตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือเมื่อปี 2523 และยังคงหวาดระแวงเกาหลีเหนือที่พยายามผลักดันโครงการทดลองขีปนาวุธและอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตและครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ที่มีขีดความสามารถในการโจมตีญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นดำเนินมาตรการคว่ำบาตรเกาหลีเหนือตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอย่างต่อเนื่อง อาทิ การอายัดทรัพย์สิน 5 องค์การที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาขีปนาวุธและอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือเมื่อ ต.ค.2565 ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ญี่ปุ่นยังคงมีท่าทีที่แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ คือ ภัยคุกคามจากการทดลองยิงขีปนาวุธของเกาหลีเหนือบ่อยครั้งขึ้น โดยญี่ปุ่นระบุเมื่อ ต.ค.2565 ว่า เกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธแล้วมากกว่า 23 ลูก ในปี 2565 ทั้งขีปนาวุธพิสัยกลางและใกล้ (Short and Medium-Range Ballistic Missiles) และขีปนาวุธข้ามทวีป (Intercontinental Ballistic Missile-ICBM) เฉพาะอย่างยิ่งกรณีเกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธผ่านเหนือญี่ปุ่นเมื่อช่วงเช้าของวันที่ 4 ต.ค.2565 ซึ่งเป็นการยิงขีปนาวุธผ่านเหนือญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกในรอบ 5 ปี โดยขีปนาวุธลูกดังกล่าวเคลื่อนที่ผ่านเหนือ จ.อาโอโมริ ของญี่ปุ่น ก่อนตกลงทะเลนอกเขตเศรษฐกิจจำเพาะทางทะเลของญี่ปุ่น (Exclusive Economic Zone-EEZ)

รัฐบาลญี่ปุ่นยังคงพยายามแก้ไขปัญหาทางการเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่น โดยรัฐบาลเรียกร้องให้ทางการเกาหลีเหนือส่งกลับชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวจำนวน 17 คน แต่ทางการเกาหลีเหนือยืนยันว่ามีเพียงจำนวน 13 คนเท่านั้น ส่งผลให้ญี่ปุ่นยังคงดำเนินมาตรการระงับการนำเข้าและส่งออกสินค้าจากเกาหลีเหนือและไม่อนุญาตให้เรือและเรือขนส่งสินค้าสัญชาติเกาหลีเหนือจอดเทียบท่าเรือญี่ปุ่น พร้อมทั้งเรียกร้องให้นานาชาติคงมาตรการกดดันเกาหลีเหนือจนกว่าเกาหลีเหนือจะปลดอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ ตรวจสอบได้ และไม่กลับมาดำเนินการอีก (Complete, Verifiable and Irreversible Denuclearization) รวมถึงติดตามความเคลื่อนไหวของเกาหลีเหนือ และประเทศที่มีความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนืออย่างใกล้ชิด

4) ภัยคุกคามจากจีน ญี่ปุ่นห่วงกังวลถึงการขยายอิทธิพลทางทหารของจีนในภูมิภาค โดยมองว่าจีนกำลังพยายามพัฒนาแสนยานุภาพกองทัพ ทั้งด้านยุทธวิธีและเทคโนโลยีทางการทหาร ปูทางไปสู่การยกฐานะขึ้นเป็นประเทศมหาอำนาจอันดับ 1 ของโลก การที่จีนขยายแสนยานุภาพและกิจกรรมทางทหารอย่างต่อเนื่องเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยูในทะเลจีนตะวันออก ซึ่งเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างญี่ปุ่นกับจีนและทะเลจีนใต้ เป็นเส้นทางการเดินเรือและขนส่งพลังงานของญี่ปุ่น ส่งผลให้ญี่ปุ่นหวาดระแวงจีนและความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศตึงเครียดกันเป็นระยะ รวมถึงกรณีจีนที่ยิงขีปนาวุธผ่านไต้หวันและเขตเศรษฐกิจจำเพาะทางทะเลของญี่ปุ่น (Exclusive Economic Zone-EEZ) เมื่อ 4 ส.ค.2565 นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังดำเนินบทบาทเชิงรุกในการกระชับความร่วมมือกับกลุ่ม QUAD (สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย) และสร้างแนวร่วมสกัดกั้นการขยายอิทธิพลจีนในภูมิภาค เช่น เวียดนาม สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส รวมถึงผลักดันยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกตามแนวคิด Free and Open Indo-Pacific และดำเนินบทบาทเชิงรุกต่อการขยายอิทธิพลบริเวณช่องแคบไต้หวันมากขึ้น

แม้ญี่ปุ่นหวาดระแวงจีนว่าเป็นภัยคุกคามด้านความมั่นคง แต่ญี่ปุ่นยังคงพยายามฟื้นฟูความสัมพันธ์กับจีนเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เนื่องจากจีนเป็นคู่ค้ารายสำคัญและเป็นฐานการผลิตของภาคเอกชนที่ใหญ่ที่สุด ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นพยายามประสานความร่วมมือกับรัฐบาลจีนในการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยนายคิชิดะ ฟูมิโอะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น มีโอกาสพบหารือกับประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของจีน ในที่ตั้งเป็นครั้งแรก เมื่อ 17 พ.ย.2565 เนื่องในโอกาสเยือนไทยอย่างเป็นทางการเพื่อเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการแลกเปลี่ยนระดับประชาชน รวมทั้งจะจัดการประชุม Japan-China High-Level Economic Dialogue และ Japan-China High-Level People-to-People and Cultural Exchange Dialogue โดยเร็ว นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังให้ความสำคัญกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีนผ่านภาคเอกชน เช่น กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจภาคเอกชนญี่ปุ่น-จีน ในประเทศที่สาม (Japan-China Private Economic Cooperation in Third Countries) เช่น การลงทุนในระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกของไทย (Eastern Economic Corridor-EEC) และโครงการโรงกลั่นน้ำมันในคาซัคสถาน พร้อมทั้งเปิดโทรศัพท์สายด่วนทางทหาร เพื่อหลีกเลี่ยงการปะทะกันในทะเลจีนตะวันออก

5) ภัยคุกคามจากกรณีพิพาทเรื่องการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ ไต้หวัน

(1) ข้อพิพาทบริเวณหมู่เกาะเซ็นกากุ/เตียวหยูกับจีน โดยญี่ปุ่นอ้างความชอบธรรมจากการที่สหรัฐฯ ยึดเกาะโอกินาวาผนวกกับหมู่เกาะเซ็นกากุหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขณะที่จีนอ้างว่าหมู่เกาะเซ็นกากุถูกญี่ปุ่นบุกยึดครองพร้อมกับไต้หวันเมื่อปี 2438 แต่เมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นจำเป็นต้องคืนหมู่เกาะดังกล่าวทั้งหมดให้จีนเนื่องจากแพ้สงคราม ปัจจุบันหน่วยลาดตระเวนชายฝั่งและกองกำลังป้องกันตนเองทางเรือของญี่ปุ่นตรึงกำลังโดยรอบบริเวณดังกล่าว และญี่ปุ่นมีการประท้วงจีนอย่างต่อเนื่องในการทำกิจกรรมใกล้บริเวณดังกล่าว โดยเมื่อ มี.ค.2564 ญี่ปุ่นเพิ่มกองเรือเฝ้าระวังความเคลื่อนไหวบริเวณหมู่เกาะเซ็นกากุ ประกอบด้วย เรือลาดตระเวนจำนวน 12 ลำ ประจำการอยู่ที่เกาะอิซิกากิ ในจังหวัดโอกินาวา และเรือสังเกตการณ์จำนวน 3 ลำ ประจำการที่ท่าเรือคาโกชิม่า จังหวัดโอกินาวา และในปี 2565 ญี่ปุ่นอยู่ระหว่างพิจารณาเพิ่มขีดความสามารถของซีปนาวูที่อยู่ระหว่างการพัฒนาให้มีพิสัยไกลกว่า 1,000 กม. เพื่อให้มีรัศมีครอบคลุมบริเวณดังกล่าว

(2) ข้อพิพาทบริเวณหมู่เกาะคูริล (Kuril)/ ดินแดนทางเหนือ (Northern Territories) โดยญี่ปุ่นครอบครองมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ภายหลังแพ้สงครามถูกสหภาพโซเวียตบุกยึดครองดินแดน และกลายเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างญี่ปุ่นและรัสเซียสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน กรณีพิพาทหมู่เกาะคูริลเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซีย โดยที่ผ่านมาความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญที่บั่นทอนความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ และเป็นอุปสรรคสำคัญในการเจรจาจัดทำข้อตกลงสันติภาพระหว่างญี่ปุ่นและรัสเซีย (Peace Treaty) ส่งผลให้ญี่ปุ่นและรัสเซียพยายามผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจในหมู่เกาะคูริล เพื่อลดความตึงเครียดและฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ อย่างไรก็ตาม การจัดการข้อพิพาทข้างต้นเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากทั้งสองประเทศยังมีท่าทีที่แข็งกร้าวต่อการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนดังกล่าว สะท้อนจากรายงานนโยบายต่างประเทศประจำปีของ กต.ญี่ปุ่นตั้งแต่ปี 2561 ระบุว่า พื้นที่ดังกล่าวอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของญี่ปุ่น (Under the sovereignty of Japan)

(3) ข้อพิพาทบริเวณเกาะทาเคชิมะ (Takeshima) /เกาะด็อกโด (Dokdo) อยู่ห่างจากญี่ปุ่น 157 กิโลเมตร และห่างจากเกาหลีใต้ 92 กิโลเมตร สภาพเกาะเป็นโขดหินที่ไม่สามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ แต่เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรสัตว์น้ำและแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ และคาดว่าจะมีแหล่งน้ำมันด้วย โดยญี่ปุ่นอ้างกรรมสิทธิ์มาโดยตลอด ขณะที่เกาหลีใต้เริ่มอ้างกรรมสิทธิ์เมื่อปี 2493 และรักษาสีทธิ์ในการครอบครองด้วยการตรวจตราเกาะเป็นประจำทุก 3 ปี นอกจากนี้ กองทัพเกาหลีใต้ได้เริ่มการซ้อมรบเพื่อปกป้องเกาะด็อกโดเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2529 และทำการฝึกปีละ 2 ครั้งมาตั้งแต่ปี 2546

6) ภัยคุกคามก่อการร้าย ญี่ปุ่นมีความเสี่ยงถูกโจมตีจากกลุ่มก่อการร้าย เนื่องจากเป็นพันธมิตรของสหรัฐฯ และมีนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายอย่างชัดเจน เฉพาะอย่างยิ่งภายหลังเหตุการณ์วินาศกรรม 9/11 โดยญี่ปุ่นมีส่วนร่วมในสงครามต่อต้านการก่อการร้ายในอัฟกานิสถานและอิรัก ส่งผลให้ญี่ปุ่นเฝ้าระวังภัยก่อการร้ายมากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ก่อการร้ายที่ส่งผลกระทบต่อญี่ปุ่น ได้แก่ 1) เมื่อปี 2556 ชาวญี่ปุ่น 10 คน ถูกสังหารในระหว่างเหตุการณ์บุกจับตัวประกันที่โรงงานก๊าซธรรมชาติในแอลจีเรีย 2) เมื่อ ก.พ.2558 กลุ่ม

Islamic State (IS) ระบุจะโจมตีญี่ปุ่นในช่วงเผยแพร่คลิปสังหารตัวประกันชาวญี่ปุ่น 2 คน 3) เมื่อ ก.พ.2559 ชาวญี่ปุ่น 7 คนถูกสังหารหลังถูกจับเป็นตัวประกันในช่วงกลุ่มก่อการร้ายก่อเหตุโจมตีภัตตาคารแห่งหนึ่งในธากา บังกลาเทศ และ 4) เมื่อปี 2562 กลุ่มก่อการร้าย (ไม่ทราบฝ่าย) ลอบสังหาร นพ.นากามูระ เท็ตสึ หัวหน้าแพทย์ญี่ปุ่นเพื่อสันติภาพในอัฟกานิสถาน และเจ้าของรางวัลแมกไซไซ

จากสถานการณ์ก่อการร้ายที่มีแนวโน้มซับซ้อนและเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นเพิ่มมาตรการต่อต้านการก่อการร้าย โดยอนุมัติกฎหมายว่าด้วยมาตรการพิเศษต่อต้านการก่อการร้าย (Anti-Terrorism Special Measures law) เมื่อปี 2554 เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมการเข้าเมือง การข่าวกรอง มาตรการรักษาความปลอดภัยสาธารณะโปศพื้นฐานสำคัญ การปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่กลุ่มก่อการร้าย และตั้งหน่วยต่อต้านการก่อการร้ายญี่ปุ่น (Counter-Terrorism Unit Japan-CTU-J) รับผิดชอบภารกิจด้านการต่อต้านการก่อการร้ายโดยตรงเมื่อปี 2558 พร้อมทั้งลงนามความตกลงต่อต้านการก่อการร้ายด้วยนิวเคลียร์ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency-IAEA) และอนุมัติกฎหมายการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter-Terrorism Bill) เมื่อ พ.ค.2560 ที่จะช่วยให้ญี่ปุ่นสามารถเข้าร่วมเป็นภาคีสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (United Nations Convention against Transnational Organized Crime-UNTOC)

ขณะที่กลุ่มโอมชินริเกียว (Aum Shinrikyo) ยังคงเป็นกลุ่มก่อการร้ายภายในประเทศที่รัฐบาลญี่ปุ่นเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง กลุ่มดังกล่าวก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2530 โดยนายมาดชิโมโตะ ชิซุโอะ หรือนายโซโกะ อาซาฮาระ รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดให้กลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มก่อการร้ายและยังคงติดตามความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มมีแนวทางการสอนการฝึกจิต การเข้าสมาธิ และโยคะ เพื่อให้ถึงการรู้แจ้งมีความเชื่อเรื่องวันสิ้นโลก อย่างไรก็ดี รัฐบาลญี่ปุ่นเชื่อว่ากลุ่มดังกล่าวมีเป้าหมายต่อต้านรัฐบาลญี่ปุ่น โดยเมื่อปี 2531 กลุ่มโอมชินริเกียวลงทะเลเบียนเป็นกลุ่มศาสนาที่ถูกต้องตามกฎหมายของญี่ปุ่น และปี 2533 พยายามมีบทบาททางการเมืองนายอาซาฮาระ และสมาชิกกลุ่มลงสมัครรับเลือกตั้งทั่วไปภายใต้ชื่อพรรคชินริ (Shinri) หรือ Supreme Truth Party แต่แพ้การเลือกตั้ง ทำให้เกิดความไม่พอใจสังคมเพิ่มขึ้น

ปฏิบัติการครั้งสำคัญของกลุ่ม คือ สวากของลัทธิโอมชินริเกียวปล่อยก๊าซพิษซารินเหลวโจมตีสถานีรถไฟใต้ดินโตเกียว 5 จุด (มารุโนะอุจิ 2 สาย อิบิยะ 2 สาย จิโยดะ 1 สาย) ในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนเมื่อ 20 มี.ค.2538 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 13 คน บาดเจ็บสาหัส 50 คน และบาดเจ็บมากกว่า 6,000 คน นอกจากนี้ กลุ่มโอมชินริเกียวได้เผยแพร่คำทำนายความหายนะครั้งใหญ่จนนำไปสู่วันสิ้นโลก (Doomsday) ภายหลังเหตุการณ์ภัยพิบัติแผ่นดินไหวและสึนามิเมื่อ 11 มี.ค.2554 เพื่อสร้างความหวาดกลัวให้ชาวญี่ปุ่น

นอกจากนี้ ยังปรากฏความเคลื่อนไหวของสาวกกลุ่มโอมชินริเกียวปลุกฝังอุดมการณ์ให้สมาชิกทั้งในและต่างประเทศ อาทิ สหรัฐฯ รัสเซีย และยูเครน แม้ว่าเมื่อ 6 ก.ค. 2561 เกาหลีใต้กลุ่มโอมชินริเกียวและสมาชิกคนสำคัญทั้ง 13 คน ได้รับโทษประหารชีวิตด้วยการแขวนคอแล้ว แต่รัฐบาลญี่ปุ่นยังคงเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันกลุ่มโอมชินริเกียวแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มอาเลฟ (เปลี่ยนชื่อจากโอมชินริเกียว) ยึดมั่นแนวทางของนายอาซาฮาระ และกลุ่ม Hikari no Wa (Circle of Rainbow Light) ยึดมั่นแนวทางของนายฟูมิอิโระ โจยู

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ADB, AfDB (non-regional member), APEC, APT, ARF, ASEAN (dialogue partner), Australia Group, BIS, CE (observer), CERN (observer), CICA (observer), CP, EAS, EBRD, FAO, FATF, G-20, G-5, G-7, G-8, G-10, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICt, ICRM, IDA, IEA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAIA, MIGA, NEA, NSG, OAS (observer), OECD, OPCW, OSCE (partner), Paris Club, PCA, PIF (partner), QUAD, SAARC (observer), SECI (observer), UN, UN Security Council (temporary), UNCTAD, UNDOF, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIS, UNRWA, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO และ ZC

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ญี่ปุ่นเป็นประเทศชั้นนำด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาของญี่ปุ่นเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากสหรัฐฯ และจีน สถาบันวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์แห่งชาติของญี่ปุ่นที่สำคัญคือ Rikagaku Kenkyusho (RIKEN) สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม สามารถผลิตผลงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์การแพทย์ จีโนมิกส์ วิศวกรรม และวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งมีความร่วมมือด้านวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์กับ 485 ประเทศทั่วโลก

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญในการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) โดยจัดตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เมื่อปี 2559 และกำหนดยุทธศาสตร์เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เมื่อ มี.ค.2560 พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ AI หุ่นยนต์ และ Internet of Things (IoT) เป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการดำเนินกิจการของภาครัฐมากขึ้น เช่น การใช้ AI ในการรักษาความปลอดภัยในห้วงการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิกในปี 2563 และด้านการข่าวที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย และยังผลักดันโครงการพัฒนาระบบซูเปอร์คอมพิวเตอร์ (AI Bridging Cloud Infrastructure-ABCI) ให้มีความเร็ว 130 petaflops มูลค่า 173 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้ญี่ปุ่นเป็นศูนย์กลางด้านการพัฒนาซูเปอร์คอมพิวเตอร์ และมีศักยภาพในการแข่งขันด้านนวัตกรรมมากที่สุดในโลก

การพัฒนาด้านอวกาศ Japan Aerospace Exploration Agency (JAXA) เป็นองค์การด้านการสำรวจอวกาศแห่งชาติญี่ปุ่น มีภารกิจด้านการวิจัย การพัฒนา และการส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรรวมถึงการสำรวจดาวเคราะห์น้อย JAXA มีเป้าหมายจะตั้งสถานีปฏิบัติการกิจของมนุษย์บนดวงจันทร์ในปี 2568 โดย JAXA ส่งดาวเทียมมิซิบิ NO. 4 ขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศโลกเมื่อ มี.ค.2561 ตามแผนเพิ่มจำนวนดาวเทียมในโครงการสำรวจโลก 7 ดวงภายในปี 2566 ขณะที่บริษัท Obayashi ต้องการสร้างลิฟต์อวกาศด้วยวัสดุ “Carbon Nanotubes” ที่มีความแข็งแรงกว่าเหล็กกล้าถึง 20 เท่า ในปี 2593 ทั้งนี้ อัตราความสำเร็จในการปล่อยจรวดขนส่งดาวเทียมของ JAXA อยู่ที่ 95% ใกล้เคียงกับอัตราประสบความสำเร็จของจรวดแอตลาส 5 ของ National Aeronautics and Space Administration (NASA) สหรัฐฯ ที่ 96.4% และของจรวดแอเรียล

5 ของ European Space Agency (ESA) ของยุโรปที่ 94.9% นอกจากนี้ JAXA อยู่ระหว่างร่วมดำเนินโครงการสร้างสถานีอวกาศโคจรรอบดวงจันทร์ (Lunar Gateway) ของสหรัฐฯ

ญี่ปุ่นยังเป็นประเทศแรกที่มีแผนสร้างเครือข่ายดาวเทียมโรงไฟฟ้าในอวกาศ ขนาด 1 กิกะวัตต์ (ศักยภาพเท่าโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดกลาง แต่ต้นทุนผลิตไฟฟ้าต่ำ) ภายในปี 2573 ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นร่วมกับภาคเอกชนและนักวิจัยวางแผนสร้างโรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์ในห้วงอวกาศ (Space-based solar power-SBSP) และพยายามหาวิธีการที่จะส่งไฟฟ้าจากอวกาศลงสู่พื้นผิวโลก โดย JAXA วางเป้าหมายให้โครงการ SBSP ประสบความสำเร็จภายในปี 2583 แต่ปรับเร็วขึ้นเป็นปี 2573

พลังงานนิวเคลียร์ แม้ญี่ปุ่นจะได้รับผลกระทบอย่างมากจากการรั่วไหลของโรงไฟฟ้าฟูกูชิมะที่ 1 ซึ่งส่งผลกระทบใน 3 จังหวัด ได้แก่ อิวาเตะ มียากิ และฟูกูชิมะ ทำให้สังคมญี่ปุ่นเกิดการถกเถียงถึงความเหมาะสมที่จะใช้พลังงานนิวเคลียร์ในระยะต่อไป แต่รัฐบาลญี่ปุ่นยังคงสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์อย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการวิจัยพลังงานนิวเคลียร์ฟิวชันนานาชาติ (International Thermonuclear Experimental Reactor-ITER) ที่มี 35 ประเทศเข้าร่วม และเป็นโครงการริเริ่มโดยญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐฯ รัสเซีย จีน อินเดีย และเกาหลีใต้ โดยสหภาพยุโรปรับผิดชอบค่าจ่ายโครงการ 45% และอีก 6 ประเทศ □ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายประเทศละ 9% โครงการดังกล่าวมีแผนสร้างเครื่องสร้างปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชัน (Tokamak Complex) ทางภาคใต้ของฝรั่งเศส โดยใช้งบประมาณ 14,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเริ่มทำการติดตั้งและทดลองเครื่องกำเนิดพลังงานในปี 2563 และปี 2570 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงบประมาณในการก่อสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นกว่าที่คาดการณ์ ทำให้สหภาพยุโรปให้สถานะพิเศษแก่ญี่ปุ่น เพื่อเพิ่มงบประมาณในการก่อสร้างของโครงการดังกล่าว

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยานรวม 98 แห่ง ที่สำคัญ 4 แห่ง คือ ท่าอากาศยานนาริตะ ตั้งอยู่ห่างจากใจกลางกรุงโตเกียวประมาณ 60 กม. ท่าอากาศยานคันไซ (KIX) ตั้งอยู่ที่นครโอซากา ท่าอากาศยานซูบะเซ็นแทรร์ (NGO) ตั้งอยู่ที่เมืองนาโงยา จังหวัดอฮิ และท่าอากาศยานฟูกูโอกะ (FUK) จังหวัดฟูกูโอกะ ส่วนเส้นทางรถไฟกิจการรถไฟ 70% ของเครือข่ายการรถไฟในญี่ปุ่นเป็นของกลุ่มบริษัท Japan Railways (JR Group) รัฐวิสาหกิจการรถไฟ แบ่งพื้นที่บริการ 6 บริษัท คือ JR Hokkaido, JR East, JR Central, JR West, JR Shikoku, and JR Kyushu ส่วนที่เหลือ 30% ดำเนินกิจการโดยบริษัทเอกชน บัตร Japan Rail Pass สามารถใช้ได้กับบริการของบริษัท JR bus และรถไฟชินคันเซ็นหรือรถไฟด่วนพิเศษที่เคยเป็นรถไฟฟ้ายาวเร็วที่สุดครั้งแรกในโลก นอกจากนี้ บริษัท JR Central อยู่ระหว่างดูแลโครงการก่อสร้างรถไฟ Chuo Shinkansen Maglev ตั้งเป้าหมายทำความเร็ว 374 ไมล์/ชม. (Maglev ของจีนเร็ว 268 ไมล์/ชม.) และมีแผนขยายเส้นทางถึงเมืองซัปโปโรภายในปี 2573

การเดินทาง มีสายการบินที่ให้บริการเที่ยวบินตรงไปยังญี่ปุ่นเส้นทางสุวรรณภูมิ (BKK) หรือดอนเมือง (DMK)-ญี่ปุ่น อาทิ การบินไทย (TG) เจแปนแอร์ไลน์ (JL) ไทยแอร์เอเชียเอ็กซ์ (XJ) พีช (MM) และอลนิปอนแอร์เวย์ (NH) ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ ประมาณ 6 ชม. เวลาท้องถิ่นญี่ปุ่น (GMT+9) เร็วกว่าเวลาท้องถิ่นไทย (GMT+7) 2 ชม. นอกจากนี้ หลายสายการบินยังมีบริการแบบแวะพักต่อเครื่อง

การขอตรวจลงตรา เมื่อ มิ.ย.2555 ญี่ปุ่นอนุมัติออกตรวจลงตราแบบเข้าออกหลายครั้งให้แก่ไทย และยกเว้นการตรวจลงตราให้ผู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวระยะเวลาไม่เกิน 15 วัน เมื่อ 1 ก.ค.2556 แต่ต้องแสดงบัตรโดยสารเครื่องบินขาออก ค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่พำนักในญี่ปุ่น เช่น เงินสด บัตรเครดิต ชื่อที่อยู่ หมายเลขติดต่อในระหว่างที่พำนักในญี่ปุ่น และกำหนดการเดินทางระหว่างที่พำนักในญี่ปุ่น ส่วนผู้ที่ต้องการพำนักเกิน 15 วัน หรือมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ จะต้องยื่นขอตรวจลงตราตามปกติ อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นจำกัดการเดินทางเข้าประเทศตั้งแต่ปี 2563 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 พร้อมระงับการยกเว้นการตรวจลงตราให้ผู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวเป็นการชั่วคราว แต่ในปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดเริ่มคลี่คลาย ญี่ปุ่นจึงยกเลิกมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติและเปิดการท่องเที่ยวตามปกติเต็มรูปแบบตั้งแต่ 11 ต.ค.2565 รวมถึงการยกเว้นการตรวจลงตราให้ผู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวระยะเวลาไม่เกิน 15 วัน ทั้งนี้ ผู้ประสงค์ขอตรวจลงตราต้องยื่นคำร้องที่ศูนย์บริการรับคำยื่นคำร้องขอวีซ่า (JVAC) ที่ดำเนินงานโดยบริษัท วีเอฟเอส โกลบอล จำกัด คู่สัญญาเพื่อให้บริการแก่ สอท.ญี่ปุ่น ประจำประเทศไทย โดยศูนย์รับคำร้องกรุงเทพฯ ตั้งอยู่ที่อาคารวันแปซิฟิกเพลส ชั้น 9 ห้อง 910 เลขที่ 140 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 เปิดให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.30-18.00 น. โทรศัพท์ 02-251-5197-8 (วันจันทร์-วันพฤหัสบดี เวลา 8.30 น.-15:00 น.) อีเมล info.jpth@vfshelpline.com

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม :

- 1) การรักษาคะแนนนิยมและสร้างความเชื่อมั่นของรัฐบาล
- 2) การฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรค COVID-19
- 3) การแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อและเงินเยนอ่อนค่า
- 4) การบำบัดและปล่อยน้ำเสียจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะที่ 1 ลงทะเล
- 5) การเป็นประธานกลุ่ม G7 และการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอด G7 ในปี 2566
- 6) การดำรงตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวร คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council-UNSC) วาระปี 2566-2567
- 7) แนวโน้มบทบาทและนโยบายของญี่ปุ่นต่อยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกตามแนวคิด Free and Open Indo-Pacific และความร่วมมือของกลุ่ม QUAD (สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย)
- 8) แนวโน้มบทบาทและนโยบายของญี่ปุ่นต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฉพาะอย่างยิ่งประเด็นทะเลจีนใต้และอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
- 9) แนวโน้มความสัมพันธ์กับจีน เฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับความสัมพันธ์ทางการค้าและการระงับข้อพิพาททางทหาร หลัง นรม.คิซิดะ ฟูมิโอะ พบหารือกับประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของจีน เมื่อ 17 พ.ย.2565 เนื่องในโอกาสเยือนไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 ซึ่งเป็นการพบหารือกันที่จัดเป็นครั้งแรก

10) แนวโน้มความสัมพันธ์กับรัสเซีย จากกรณีญี่ปุ่นประณามรัสเซียที่ปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน สนับสนุนยูเครน รวมถึงการดำเนินมาตรการตอบโต้ทางการทูตระหว่างกันในปี 2565 โดยประกาศให้นักการทูตของอีกฝ่ายที่ประจำการอยู่ในประเทศของตนเป็นบุคคลทางการทูตที่รัฐผู้รับไม่ยอมรับ (Persona non grata) และสั่งให้ออกนอกประเทศ

11) แนวโน้มนโยบายต่อเกาหลีเหนือ เฉพาะอย่างยิ่งการตอบโต้กรณีเกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธตกในทะเลญี่ปุ่น เขตเศรษฐกิจจำเพาะทางทะเลของญี่ปุ่น (Exclusive Economic Zone-EEZ) และผ่านเหนือน่านฟ้าญี่ปุ่น รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทางการเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่น

12) แนวโน้มความสัมพันธ์กับเกาหลีใต้ เฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างกันและการระงับข้อพิพาททางประวัติศาสตร์

ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น : ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับญี่ปุ่น เมื่อ 26 ก.ย.2430 และมีความตกลงแลกเปลี่ยนผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเมื่อปี 2484 ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีและใกล้ชิดทั้งในระดับพระราชวงศ์ รัฐบาล และประชาชน นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญต่อไทยในทุกมิติ และถือว่าไทยเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญต่อการแข่งขันกับจีนด้านความมั่นคงและการเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยเฉพาะยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ทำให้ญี่ปุ่นและไทยมีความร่วมมือระหว่างกันครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และวิชาการ

สถานการณ์การเมืองของไทยในห้วงปี 2549 และ 2557 มีความละเอียดอ่อนและสร้างความห่วงกังวลให้ภาครัฐและเอกชนญี่ปุ่นค่อนข้างมาก ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับไทยลดระดับลง และจีนเริ่มมีบทบาทและอิทธิพลมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อรัฐบาลไทยประกาศ Roadmap การเลือกตั้งเมื่อปี 2562 ญี่ปุ่นได้ส่งสัญญาณเชิงบวกและแสดงความเชื่อมั่นต่อการเมืองไทยมากขึ้น ปัจจุบันญี่ปุ่นกับไทยกลับมามีความสัมพันธ์อันดีต่อกันตามปกติหลังไทยมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง อีกทั้งยังยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างกันแน่นแฟ้นขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างรอบด้าน (Comprehensive Strategic Partnership) จากเดิมที่อยู่ในระดับหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เมื่อ 17 พ.ย.2565 เพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสครบรอบ 135 ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในปี 2565

การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูง ญี่ปุ่นและไทยมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ทั้งรูปแบบการหารือทวิภาคีอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งในปี 2565 มีการเยือนและพบปะระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายญี่ปุ่นและไทย ที่สำคัญ ได้แก่ 1) นรม.คิชิดะ ฟูมิโอะ พบหารือกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. และ รมว.กระทรวงกลาโหม เมื่อ 17 พ.ย.2565 ในโอกาสเยือนไทยอย่างเป็นทางการเพื่อเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับไทยเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างรอบด้าน (Comprehensive Strategic Partnership) จากเดิมที่อยู่ในระดับหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) อีกทั้งจะส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และจะเร่งดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการมอบ

ยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับรัฐบาลไทย ทั้งสองฝ่ายลงนามเมื่อ พ.ศ.2565 เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างกัน และ 2) นายฮายาชิ โยชิมาซะ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศญี่ปุ่น พบหารือกับนายดอน ปรมดีรัตน์ รอง นรม. และ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ เมื่อ 17 พ.ย.2565 ในโอกาสเยือนไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีเอเปค (APEC Ministerial Meeting-AMM) ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้น ในโอกาสครบรอบ 135 ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในปี 2565 โดยร่วมลงนามและ ประกาศใช้แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

สถิติชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้าไทย ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประจำปี 2565 (ม.ค.-ก.ย.) มีจำนวน 153,376 คน มากเป็นอันดับที่ 12 รองจากมาเลเซีย อินเดีย สิงคโปร์ เวียดนาม ลาว เกาหลีใต้ สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ กัมพูชา เยอรมนี และออสเตรเลีย โดยเพิ่มขึ้น 4,603.34% จากช่วงเดียวกัน ของปี 2564 ที่มีชาวญี่ปุ่นเดินทางมาไทยเพียง 3,261 คน เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรค COVID-19 สถิติของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเมื่อปี 2563 ระบุว่า มีชาวญี่ปุ่นที่พำนักในไทยจำนวน 81,187 คน ขณะที่สถิติการท่องเที่ยวญี่ปุ่น ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (JNTO) เมื่อปี 2565 (ม.ค.-ก.ค.) พบว่า มีนักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปญี่ปุ่นจำนวน 16,111 คน คิดเป็น 2.5% ของสัดส่วน นักท่องเที่ยวทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ภาพรวมสถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติของญี่ปุ่นในปี 2565 (ม.ค.-ก.ค.) ลดลง 90.9% เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562 เนื่องจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 แต่คาดว่า นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นในปี 2566 เนื่องจากญี่ปุ่นยกเลิกมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติและเปิดการท่องเที่ยวตามปกติเต็มรูปแบบแล้วตั้งแต่ 11 ต.ค.2565 อนึ่ง มีชาวไทย พำนักอยู่ในญี่ปุ่น 51,409 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค.2563) และมีสำนักงานของไทยที่ตั้งอยู่ในญี่ปุ่น ได้แก่ กรุงโตเกียว (สถานเอกอัครราชทูตและทีมประเทศไทยหลายสำนักงาน) โอซากา (สถานกงสุลใหญ่ สำนักงาน ส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) ฟูกูโอกะ (สถานกงสุลใหญ่และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) และฮิโรชิมะ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุน) ส่วนญี่ปุ่นมี สอท. ญี่ปุ่น ประจำประเทศไทย และสถานกงสุลใหญ่ญี่ปุ่น ณ นครเชียงใหม่

การค้าระหว่างไทย-ญี่ปุ่น เมื่อปี 2565 (ม.ค.-ก.ย.) มีมูลค่า 1,923,715 ล้านบาท ลดลง 16.95% จากช่วงเดียวกันของปี 2564 การส่งออกของญี่ปุ่นมาไทยมีมูลค่า 1,137,509 ล้านดอลลาร์บาท และการส่งออกของไทยไปญี่ปุ่นมีมูลค่า 786,206 ล้านบาท ทำให้ญี่ปุ่นได้เปรียบดุลการค้าไทยมูลค่า 351,303 ล้านบาท ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของไทย รองจากจีนและสหรัฐฯ ขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 6 ของญี่ปุ่น รองจากจีน สหรัฐฯ ออสเตรเลีย ไต้หวัน และเกาหลีใต้ โดยมีส่วนแบ่งตลาด 3.62% (สัดส่วนสูงสุดในกลุ่มประเทศสมาชิก อาเซียน) ทั้งนี้ สินค้าที่ญี่ปุ่นนำเข้าจากไทยมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ 1) เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์ เลือดสัตว์ หรือแมลง ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียอื่น ๆ 2) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์ 3) รถยนต์ และยานยนต์อื่น ๆ ที่ออกแบบสำหรับขนส่งบุคคลเป็นหลัก รวมถึงสเตชันแวกอนและรถแข่ง 4) เครื่องพิมพ์ ใช้สำหรับการพิมพ์โดยวิธีใช้เพลต ลูกกลิ้ง และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำรอยพิมพ์แล้ว เครื่องพิมพ์อื่น ๆ

เครื่องจักรทำสำเนา และเครื่องโทรสารจะประกอบรวมกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของดังกล่าว และ 5) วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่สินค้าที่ไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ 1) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์ 2) วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ 3) ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดร้อน ไม่หุ้มติด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ 4) ของอื่น ๆ ที่ได้จากการหล่อ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า และ 5) ตัวก่อปฏิกิริยาตัวเร่งปฏิกิริยาและสิ่งปรุงแต่งคะตะไลส์ ที่ไม่ได้อะบู่หรือรวมไว้ในที่อื่น

การลงทุน สถิติการลงทุนของญี่ปุ่นในไทยเมื่อปี 2565 (ม.ค.-ก.ย.) มีการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สท.) หรือ BOI จำนวน 165 โครงการ รวมเป็นมูลค่า 37,591 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (เงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป) เช่น การผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ (Battery Electric Vehicles-BEV) การผลิต Hard Disk Drive การผลิตคอมพิวเตอร์สำหรับเครื่องปรับอากาศ และการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบบผสมเสียบปลั๊ก (Plug-In Hybrid Electric Vehicles-PHEV) นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังความสำคัญกับไทยด้านการลงทุนในเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิต และการกระจายสินค้าไปยังประเทศอื่นในภูมิภาคโดยใช้รูปแบบการลงทุนแบบ “Thailand+1” คือ ใช้ไทยเป็นฐานขยายการลงทุนและการกระจายการผลิตไปยังประเทศอื่นในอาเซียน อีกทั้งยังเล็งเห็นถึงศักยภาพของไทยในการส่งเสริมและขยายผลประโยชน์ของญี่ปุ่นในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาประเทศที่สาม เฉพาะอย่างยิ่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ด้านรถไฟและระบบราง ไทยและญี่ปุ่นลงนามบันทึกความร่วมมือด้านระบบรางเมื่อปี 2558 พัฒนาระบบรางที่สำคัญ 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) รถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ (อยู่ระหว่างการเจรจา) 2) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor-SEC) กาญจนบุรี-กรุงเทพฯ-ฉะเชิงเทรา-แหลมฉบัง และกาญจนบุรี-กรุงเทพฯ-ฉะเชิงเทรา-อรัญประเทศ และ 3) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ช่วงแม่สอด-มุกดาหาร นอกจากนี้ บริษัทเอกชนของญี่ปุ่นได้ร่วมมือกับไทยในการสร้างโครงข่ายรถไฟในกรุงเทพฯ และปริมณฑล เช่น รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน (ใช้เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น) รถไฟฟ้าสายสีม่วง รถไฟฟ้าสายสีแดงเส้นทางบางซื่อ-รังสิต และบางซื่อ-ตลิ่งชัน ญี่ปุ่นยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบรางและพื้นที่โดยรอบ เช่น ความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมและองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JICA) เพื่อศึกษาการพัฒนาเมืองและพื้นที่รอบรางรถไฟเชิงพาณิชย์ เส้นทางจากด่านพุน้ำร้อน จ.กาญจนบุรี ถึงด่านอรัญประเทศ จ.สระแก้ว และการจัดทำแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระยะที่ 2 นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังบริจาครถไฟเก่าให้การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) นำไปปรับปรุงเพื่อให้บริการในไทย โดยบริจาคให้อย่างต่อเนื่อง อาทิ JR West บริจาครถดีเซลรางและรถโดยสารปรับอากาศให้ รฟท. เมื่อปี 2540 จำนวน 26 คัน ปี 2542 จำนวน 28 คัน ปี 2547 จำนวน 40 คัน และปี 2553 จำนวน 32 คัน ส่วน JR Hokkaido บริจาครถโดยสารปรับอากาศให้ รฟท. เมื่อปี 2559 จำนวน 10 คัน ประกอบด้วยรถ OHA ชนิด 48 ที่นั่ง และ 72 ที่นั่ง รวม 5 คัน และรถ SUHAFU ชนิด 64 ที่นั่ง 5 คัน และล่าสุดบริจาครถดีเซลราง รุ่น Kiha 183 ให้ รฟท. เมื่อปี 2564 อีกจำนวน 17 คัน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ญี่ปุ่นมีบทบาทสำคัญในการยกระดับมาตรฐานทักษะของแรงงานไทย โดยมีการจัดตั้งความริเริ่ม Thailand-Japan Industrial HRD Initiative ที่มุ่งพัฒนาบุคลากรด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาของไทยให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับญี่ปุ่น เพื่อพร้อมรองรับการลงทุนของญี่ปุ่นในไทย โดยสำนักงานอาชีวศึกษาแห่งชาติของญี่ปุ่น (KOSEN) ได้ตั้งสำนักงานที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของไทยเมื่อ ธ.ค.2559 เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในไทย นอกจากนี้ ญี่ปุ่นและไทยยังมีความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ด้านสาธารณสุขในประเทศที่สาม รวมถึงความร่วมมือทวิภาคีในการพัฒนากลไกเครดิตร่วม (Joint Crediting Mechanism-JCM) เมื่อ พ.ย.2558 ซึ่งญี่ปุ่นจะให้การสนับสนุนความรู้ด้านเทคนิคและงบประมาณสำหรับโครงการของภาคเอกชนไทยที่จะนำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นดิจิทัล เช่น ภาคเอกชนญี่ปุ่นได้จัดตั้ง EEC Automation Park ที่มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นฐานขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ Robotics และ Automation ที่เอื้อให้ภาคอุตสาหกรรมพัฒนาและปรับตัวไปสู่โรงงานอัจฉริยะตามแนวคิด e-Factory Alliance

องค์กรต่างๆ ของญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในไทย ได้แก่ 1) Overseas Human Resources and Industry Development Association (HIDA) 2) Japan Oversea Development Corp. (JODC) 3) The Association for Overseas Technical Scholarship (AOTS) 4) Japan External Trade Organization (JETRO) 5) Japan International Corporation Agency (JICA) 6) Japan-Thailand Economic Cooperation Society (JTECS) 7) Japanese Chamber of Commerce (JCC) 8) Japan Student Services Organization (JASSO) และ 9) Japan National Tourism Organization (JNTO)

กรอบความร่วมมือและข้อตกลงที่สำคัญระหว่างญี่ปุ่น-ไทย 1) การประชุมหุ้นส่วนทางการเมืองไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Political Partnership Consultations-JTPPC) 2) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement-JTEPA) 3) คณะทำงานร่วมเฉพาะกิจไทย-ญี่ปุ่นว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ 4) การประชุมประจำปีความร่วมมือทางวิชาการไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Partnership Program in Technical Cooperation-JTPP) 5) ข้อตกลงทางการบิน มีผลบังคับใช้เมื่อ 14 ก.ค.2496 6) ข้อตกลงทางวัฒนธรรม มีผลบังคับใช้เมื่อ 6 ก.ย.2498 7) ข้อตกลงทางการพาณิชย์ มีผลบังคับใช้เมื่อ 1 ม.ค.2501 8) ข้อตกลงทางภาษี มีผลบังคับใช้เมื่อ 24 ก.ค.2506 9) ข้อตกลงในการส่งอาสาสมัครร่วมมือเยาวชน มีผลบังคับใช้เมื่อ 19 ม.ค.2524 10) ข้อตกลงความร่วมมือทางเทคโนโลยี มีผลบังคับใช้เมื่อ 5 พ.ย.2524 11) สนธิสัญญาไอน์ทัวนิกโทเซไทย-ญี่ปุ่น ลงนามเมื่อ 22 ก.ค.2552 12) ความตกลงว่าด้วยการมอบยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับรัฐบาลไทย ลงนามเมื่อ 2 พ.ค.2565 และ 13) แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569) ประกาศใช้เมื่อ 17 พ.ย.2565

นายคิชิดะ ฟูมิโอะ
(Kishida Fumio)

ตำแหน่ง	นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น
เกิด	29 ก.ค.2500 (อายุ 65 ปี/ปี 2565) ที่กรุงโตเกียว ญี่ปุ่น
บิดามารดา	นายคิชิดะ ฟูมิทาเกะ (เสียชีวิตเมื่อปี 2535/อายุ 65 ปี) นางคิชิดะ ชูมิโกะ (เสียชีวิตเมื่อปี 2563/อายุ 88 ปี)
สถานภาพ	สมรสกับนางคิชิดะ ยูโกะ (อายุ 58 ปี/ปี 2565)
บุตร	บุตรชาย 3 คน ได้แก่ นายคิชิดะ โซทาโร (อายุ 31 ปี/ปี 2565) และนายคิชิดะ โคชิโร (อายุ 25 ปี/ปี 2565) ส่วนบุตรชายคนที่ 3 ไม่เปิดเผยชื่อ (อายุ 22 ปี/ปี 2565)
การศึกษา	ปี 2525 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยวาเซดะ กรุงโตเกียว ญี่ปุ่น
ประวัติการทำงาน	- ปี 2525 - พนักงานธนาคาร Long-Term Credit Bank of Japan (LTCB) - ปี 2530 - เลขานุการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร - ปี 2536 - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 40) - ปี 2540 - ประธานคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการติดฉลากอาหารดัดแปลงพันธุกรรม สภาผู้แทนราษฎร - ผู้อำนวยการสำนักเยาวชน พรรค LDP

- ปี 2542 - รัฐมนตรีช่วยว่าการรัฐสภาประจำกระทรวงการก่อสร้าง (ใน ครม.นายโอบุชิ เคโซ)
- ปี 2543 - รัฐมนตรีช่วยว่าการรัฐสภาประจำกระทรวงการก่อสร้าง (ใน ครม.นายโมริ โยชิโร)
ประธานสภา จ.ฮิโรชิมะ พรรค LDP
- ปี 2544 - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (ใน ครม.นายโคอิซุมิ จุนอิชิโร)
- ผู้อำนวยการสำนักบัญชี พรรค LDP
- ปี 2548 - ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ สภาผู้แทนราษฎร
- ปี 2550 - รัฐมนตรีพิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านกิจการโอกินาวะและดินแดนทางเหนือ
ด้านนโยบายคุณภาพชีวิต ด้านความริเริ่ม खेलนะเกน ด้านนโยบายวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี และด้านการปฏิรูปกฎหมาย) (ใน ครม.นายอาเบะ ชินโซ ชุดที่ 1)
- รัฐมนตรีพิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านกิจการโอกินาวะและดินแดนทาง
เหนือ ด้านนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านนโยบายคุณภาพชีวิต และด้านการ
ปฏิรูปกฎหมาย) (ใน ครม.นายฟูงูตะ ยาซูโอะ)
- ปี 2551 - รัฐมนตรีรับผิดชอบด้านกิจการผู้บริโภค และด้านนโยบายอวกาศ (ใน ครม.
นายฟูงูตะ ยาซูโอะ)
- ปี 2554 - ประธานกิจการรัฐสภา พรรค LDP
- ปี 2555 - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ใน ครม.นายอาเบะ ชินโซ ชุดที่ 2)
- ปี 2557 - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ใน ครม.นายอาเบะ ชินโซ ชุดที่ 3)
- ปี 2560 - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (ใน ครม.นายอาเบะ ชินโซ)
- ปี 2564 - นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น
- หัวหน้าพรรค LDP

สังกัดพรรคการเมือง พรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party-LDP)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จ.ฮิโรชิมะ

การเยือนประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ

- 1-2 พ.ค.2565 - เยือนไทยอย่างเป็นทางการ โดยมีการพบหารือกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รวมทั้งภาคธุรกิจของไทย
ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องพิจารณากระชับความร่วมมือระหว่างไทยกับญี่ปุ่นจาก
หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างรอบด้าน

- 21-22 ต.ค.2565 - เยือนออสเตรเลียอย่างเป็นทางการ โดยมีการลงนามแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคง (Joint Declaration on Security Cooperation-JDSC) ฉบับใหม่
- 12-13 พ.ย.2565 - เยือนกัมพูชาอย่างเป็นทางการ เพื่อเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนที่สำคัญ ได้แก่ การประชุมอาเซียนบวกสาม (เกาหลีใต้ จีน และญี่ปุ่น) (ASEAN+3) ครั้งที่ 25 การประชุมสุดยอดอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Summit) ครั้งที่ 25 และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit-EAS) ครั้งที่ 17
- 14-16 พ.ย.2565 - เยือนอินโดนีเซียอย่างเป็นทางการ เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอด G20 ครั้งที่ 17
- 17-19 พ.ย.2565 - เยือนไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

เว็บไซต์ทางการและเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์

เว็บไซต์	https://kishida.gr.jp/
บล็อก	https://go2senkyo.com/seijika/89599
ไลน์	https://lin.ee/enS5u8i
เฟซบุ๊ก	https://www.facebook.com/kishdafumio
ทวิตเตอร์	https://twitter.com/kishida230
อินสตาแกรม	https://www.instagram.com/fumio_kishida/
ยูทูบ	https://www.youtube.com/c/kishdafumio230

คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น

นรม.	นายคิชิดะ ฟูมิโอะ (Kishida Fumio)
รมว.กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	นายมัตสึโมโตะ ทาเคอากิ (Matsumoto Takeaki)
รมว.กระทรวงยุติธรรม	นายไซโต เค็น (Saito Ken)
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	นายฮายาชิ โยชิมาซะ (Hayashi Yoshimasa)
รมว.กระทรวงการคลัง	นายซูซูกิ ชุนอิจิ (Suzuki Shunichi)
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านบริการทางการเงิน)	
รมต.รับผิดชอบด้านการแก้ไขปัญหาเงินฝืด	
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	นางนากาโอกะ เคโกะ (Nagaoka Keiko)
รมต.รับผิดชอบด้านการออกแบบการศึกษา แห่งอนาคต	
รมว.กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ	นายคาโต คัตสึโนบุ (Kato Katsunobu)
รมว.กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง	นายโนมูระ เท็ตสึโระ (Nomura Tetsuro)
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม	นายนิชิมูระ ยาซุโตะชิ (Nishimura Yasutoshi)
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านการชดเชยความเสียหายและการจัดการ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์)	
รมต.รับผิดชอบด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ระเบิด ด้านการ ส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสีเขียว ด้านความสามารถ ในการแข่งขันทางอุตสาหกรรม และ ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับรัสเซีย	
รมว.กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยว	นายไซโต เท็ตสึโอะ (Saito Tetsuo)
รมต.รับผิดชอบด้านนโยบายวัฏจักรน้ำ และ ด้านงานมหกรรมพืชสวนโลก	
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	นายนิชิมูระ อากิฮิโระ (Nishimura Akihiro)
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านการป้องกันเหตุอุกเหินจากนิวเคลียร์)	
รมว.กระทรวงกลาโหม	นายฮามาดะ ยาซูกาซุ (Hamada Yasukazu)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 รมต.รับผิดชอบด้านการบรรเทาผลกระทบ
 จากฐานทัพสหรัฐฯ ในพื้นที่โอกินาวะ
 ด้านปัญหาการลักพาตัว และด้านการส่งเสริม
 การฉีดวัคซีน

นายมัตสึโนะ ฮิโรคาซุ (Matsuno Hirokazu)

รมต.สำนักงานดิจิทัล
 รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี
 (ด้านการปฏิรูปดิจิทัล และด้านกิจการ
 ผู้บริโภคและความปลอดภัยทางอาหาร)
 รมต.รับผิดชอบด้านการปฏิรูประบบราชการ
 รมต.สำนักงานการบูรณะประเทศ
 รมต.ดูแลด้านการประสานนโยบายเกี่ยวกับ
 การฟื้นฟูจากการระเบิดของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์
 ฟูกูชิมะ

นายโคโนะ ทาโร (Kono Taro)

ประธานคณะกรรมการการความปลอดภัย
 สาธารณะแห่งชาติ
 รมต.รับผิดชอบด้านการสร้างความสามารถ
 ในการปรับตัวของชาติ และด้านข้อพิพาทดินแดน
 รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี
 (ด้านการจัดการสาธารณสุข และนโยบาย
 มหาสมุทร)

นายทานิ โคอิชิ (Tani Koichi)

รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี
 (ด้านมาตรการรับมืออัตราเด็กเกิดใหม่ที่ลดลง
 และด้านความเท่าเทียมทางเพศ)
 รมต.รับผิดชอบด้านนโยบายเด็ก
 ด้านความเป็นปึกแผ่นของสังคม
 ด้านการส่งเสริมบทบาทสตรี ด้านมาตรการ
 รับมือความเหงาและการแยกตัวจากสังคม

นายโอกูระ มาซาโนบุ (Ogura Masanobu)

รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี
 (ด้านนโยบายเศรษฐกิจและการคลัง)
 รมต.รับผิดชอบด้านการฟื้นฟูเศรษฐกิจ
 รับผิดชอบด้านนโยบายทุนนิยมใหม่

นายโกโตะ ชิเกะยุกิ (Goto Shigeyuki)

รับผิดชอบด้านธุรกิจสตาร์ทอัพ

ด้านการรับมือการแพร่ระบาดของโรค COVID-19

และวิกฤตสาธารณสุข ด้านการปฏิรูป

ระบบประกันสังคมถ้วนหน้า

รมต.รับผิดชอบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

นางทาไกชิ ซานาเอะ (Takaichi Sanae)

รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี

(ด้านกลยุทธ์ทรัพย์สินทางปัญญา ด้านนโยบาย

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านนโยบายอวกาศ

และด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ)

รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี

นายโอกาดะ นาโอกิ (Okada Naoki)

(ด้านโอกินาวะและดินแดนทางเหนือ

ด้านการฟื้นฟูระดับภูมิภาค ด้านการปฏิรูป

ระเบียบข้อบังคับ ด้านยุทธศาสตร์คุลเจแปน

และด้านนโยบายเกี่ยวกับชาวไอนุ)

รมต.รับผิดชอบด้านแผนงานตามวิสัยทัศน์

ดิจิทัลการ์เดนซิตีเนชั่น ด้านการจัดงานเวิลด์เอ็กซ์โป

และด้านการปฏิรูปการบริหารภาครัฐ

(พ.ย.2565)

